

DE OVERGEBLEVENEN

(The left overs)

Toneelspel in één bedrijf

door

DONALD CHURCHILL

vertaling

Paul Hof

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE OVERGEBLEVENEN - THE LEFT OVERS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **DONALD CHURCHILL** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **2** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Penny, 34 jaar

Jos, 40 jaar

PLAATS:

Een souterrain in De Jordaan, Amsterdam.

TIJD:

Heden.

DECOR:

Een deur in het midden dient als voordeur en leidt naar de souterraintrap. Rechtsachter op het podium geeft een opening zonder deur toegang tot de keuken. Daarnaast bevindt zich een dichte deur. Voor op het podium rechts is de deur naar de badkamer. Tegen de linkerwand staat een buffetkast met aan weerszijden de deuren van de twee slaapkamers. Het meubilair is comfortabel maar wat slordig, plomp, en zonder opsmuk. Een verweerde kloostertafel staat midden in de kamer, met aan de hoofdeinden twee stoelen. Meer naar achter staat een bureau met een draaistoel ervoor. Op het bureau staat een telefoontoestel. Links van het midden is een leren bank met een versleten plaid erop, er tegenover staat een niet-bijpassende leunstoel. Aan de muren hangen posters met werk van Picasso en Modigliani en diverse grote foto's van filmsterren. Op een plank staan een boeddhabeeld, twee zilveren prijsbekers en het wapenschildje van een luchtmachteskader.

De achterste slaapkamerdeur gaat open en een jonge vrouw komt naar buiten. Penny. Ze staat in de deuropening en kijkt verward in het rond, alsof ze de kamer niet herkent – door een kater is ze vanochtend niet op haar best. Ze knoopt de ceintuur dicht van de gestippelde herenbadjas die ze heeft aangetrokken en rolt de mouwen een paar slagen op. Ze loopt verder de kamer in en bekijkt een grote foto van Humphrey Bogart en dan een van Marlene Dietrich. Vervolgens bekijkt ze een Amerikaanse poster met de slogan: “The Army needs YOU”. Dan ziet ze haar handtasje op tafel staan en fronst, alsof ze probeert zich de gebeurtenissen van de vorige avond weer voor de geest halen. Ze haalt een zakdoek uit haar tas en snuit haar neus. Kennelijk bezorgt dit haar hoofdpijn, want ze legt eventjes een hand tegen haar voorhoofd. Ze fronst opnieuw bij een sterk uitvergrote portretfoto van een man van een jaar of veertig, Jos, met zijn arm om een ongeveer twaalfjarige jongen heen. Ze kan de man niet thuisbrengen. Dan werpt ze een blik op een cheque die in een glazen kastje zit. Ze knijpt haar ogen tot spleetjes om beter te kunnen zien, pakt haar leesbril uit haar handtas, zet hem op en kijkt nog eens naar de cheque.

Penny: *(leest langzaam voor)* “Betaal aan Jos Timmer 1 miljoen gulden”. *(dan ziet ze de inscriptie in de kunststof van het kastje)* “Bij faillissement glas stukslaan”. *(ze staart ernaar en wrijft zich in de ogen. Ze kijkt rond op zoek naar iets. Ze staat kennelijk enigszins voor een raadsel. Dan gaat ze terug de keuken in. Als ze de verborgen deur ziet achter de planken, doet ze deze open en stapt er doorheen. We zien een glimp van een betegelde ruimte en een wasbak, horen geluiden van een ligbad dat volloopt. Ze komt weer naar buiten, kijkt op haar polshorloge en houdt het bij haar oor. Dan loopt ze naar de telefoon en kiest een nummer)* Hallo, tante, met mij! – Oh, goed! Ik dacht ik bel even – Hoe het met jullie gaat! – Oh, fijn – Ja – Oh, heel leuk feestje, bij Eliane thuis, ja – Ik ben bij Eliane blijven slapen. Dat had ik toch gezegd, dat ik dat zou doen? – Zeg, hoe laat is het? – Oh, is ‘t nog zo vroeg? – Oh jee, sorry hoor, dat ik jullie zo vroeg uit je bedjes bel. Mijn horloge staat stil, ‘r zit vocht in – Ja, ik geloof van wel, ja. ‘r Zit condens achter het glas – ‘k Weet niet – Nee – Ja – Gek hè, en ‘t regende niet gisteravond. Oh, ja, ik heb mijn handen gewassen! Dan zal ik er toen op gespat hebben – Ja, vervelend – Nou – Ik ga hem laten nakijken. Hoe is ‘t met Roos? – Ja, alsjeblijft, tante – Nee, ik zou echt niet gebeld hebben als ik geweten had dat het pas halfnegen is – Ja, jammer van mijn horloge – Maar die man op de hoek kan hem vast wel repareren – Zeg, ik ga hier nog even in bad en drink een kop koffie en dan ben ik voor het middageten weer thuis – Ja – Oh ‘t was een

erg gezellig feestje! Ik heb me ontzettend vermaakt – Ja, goed – (pauze. Penny zet haar bril af en buigt zich voorover om hem in haar tas terug te doen) Hai schat! – Hé, ben je lief voor tante Jessica? – Ja, natuurlijk, hè? – Nou – Ja, ik kom gauw naar huis – Oh, nou, ‘t was een hartstikke leuk partijtje met taart en kaarsjes en zo – Hé, ik vertel je alles als ik weer thuis ben – Ja, en dan gaan we vanmiddag naar de Kalverstraat en kopen we nieuwe schoenen voor jou, hè? – Ja, ik heb er ook zin in – Nou, ik ben zo weer thuis, schat – Ja, dag lieverd – Kus, kus – Dag. (Penny hangt op. Ze gaat de slaapkamer in en komt terug met in haar handen een gekreukelde lange jurk. Ze bevoelt het ding en gaat op zoek naar iets, maar kan het niet vinden. Even later komt ze opnieuw de slaapkamerdeur uit. Kijkt nog steeds rond en ziet dan de deur naast de keukeningang. Ze loopt er naartoe en opent de deur: een grote, pluuche teddybeer valt tegen haar aan. Penny slaakt een kreet en springt weg terwijl hij valt. Ze staart even naar het gevaarte en zoekt vervolgens in de kast. Dan gaat ze terug naar de slaapkamer en komt terug zonder de jurk. Aarzelt, tilt de beer behoedzaam op, duwt hem haastig terug en doet de kastdeur dicht. Ze kijkt weer in het rond. Gaat naar de keuken. Voelt aan een koffiepot die op het gasfornuis staat. Steekt de pit eronder aan. Dan gaat ze de badkamer in, en sluit de deur achter zich. Maar onmiddellijk komt ze weer tevoorschijn en zet de badkamerdeur wijd open, terwijl ze de koffiepot in het oog houdt. Ze stapt weer de badkamer in, terwijl ze de badjas uittrekt. Even is het stil, dan klinkt het geluid van Penny die in bad stapt. Stilte. De voordeur gaat open en Jos komt zijn huis binnen met zijn kantoorkoffer in de hand. Hij zet de koffer neer en bladert door een paar brieven die op een nette stapel op de kloostertafel liggen. Terwijl hij de brieven bekijkt, zonder ze te openen, trekt hij zijn regenjas uit, en hangt deze op de kapstok. Hij draagt een donkergrijs kostuum. Dan gaat hij de brieven openmaken. Jos is een jaar of veertig, ziet er intelligent uit, met een wakkere blik. De grens van zijn reeds grijzende haar is zichtbaar aan het wijken. Hij heeft een lichtgekromde houding, alsof hij verwacht dat hij ieder moment besprongen zou kunnen worden. Eén van de brieven bevat een cheque, wat hem plezierig verrast. Dan pakt hij zijn koffer op en loopt onder het lezen van de brieven de deur van de linker slaapkamer in. Hij verschijnt weer terwijl hij een saai, donkerblauw vest aantrekt. Hij ziet een bouw pakket houten planken staan tegen de muur bij de keuken, loopt er naartoe en bekijkt ze goedkeurend. Hoort dan het geluid van de lopende badkraan en is verrast. Hij loopt de keuken in)

Jos: Hallo! Bèn jij er nog, Peet? (hij gaat naar de badkamer en kijkt er in)
Oh!

Penny: *(achter)* Nee – die is naar z'n werk.

Jos: *(beschaafd)* Oh! Ja – eh – ik weet dat hij deze week vroege dienst heeft. *(pauze)* Daarom ben ik verbaasd. *(pauze)*

Penny: *(af)* Ik ben Penny.

Jos: Oh! *(hij knikt beleefd)*

Penny: *(af)* Ik ben een vriendin van hem.

Jos: Ja. *(hij staart naar haar. Op een of andere manier is hij als aan de grond vastgenageld)*

Penny: *(af)* Jij moet Jos zijn, z'n huisgenoot.

Jos: Mm? Ja. Ken je mij? Hebben wij elkaar al eens ontmoet? Ik heb een beroerd geheugen voor – hoe heet 't ook weer – namen! Ja.

Penny: *(af)* Ik herken je van die foto aan de muur. *(pauze)* Ik verwachtte je niet thuis.

Jos: Nee. Maar het is wel in orde, hoor. Ik – ga gerust je gang – doe alsof je thuis bent – wat je ook aan 't doen bent.

Penny: *(af)* Ik neem een bad.

Jos: Ja? Ja! Goed. Natuurlijk!

Penny: Ik zit in bad. *(haar toon is nu beslist)*

Jos: Ja? Oh ja – eh – goed – *(hij doet de badkamerdeur dicht. Pauze. Hij staart naar de deur)*

Penny: *(af)* Hallo?

Jos: *(onmiddellijk)* Ja?

Penny: *(af)* Oh! Ben je d'r nog?

Jos: Ja. *(een korte stilte)* Maar ik hoef niet hier te zijn, hoor. Nee. Ik ga mijn wasgoed wel even naar de wasserette brengen. Let maar niet op mij. Ik ga er vandoor. Dan kun jij je gang gaan.

Penny: *(af)* Nee, alsjeblieft zeg! Dàt hoeft niet. Sorry als ik jóú aan het schrikken maak!

Jos: Nee! Oh, nee! Helemaal niet! Ik moet toch sorry zeggen tegen jou – of niet?

Penny: *(af)* Nee hoor, 't is mijn fout. Het zal voor jou best schrikken zijn als je zomaar een vreemde vrouw in je bad vindt.

Jos: Oh, maar 't was helemaal geen schok, hoor. 't Was juist heel plezierig! Het montert me helemaal op. Ik weet wel dat het pas kwart voor negen is, maar tot nu toe heb ik een rotdag. De riem van mijn ventilator liep eraf op de A10. En toen dacht ik nog bij mezelf, ik hoop niet dat de rest van mijn dag ook zo wordt. Maar die is nu weer helemaal opgeklaard. Dus jij hoeft je niet te verontschuldigen.

Penny: *(af. Tamelijk formeel)* Ik had de deur open zodat ik een oogje op de koffiepot kon houden. *(Jos draait zich om naar de pot te kijken)* Ik wist niet of het er niet zo eentje is die onaangekondigd opeens begint te sproeien.

Jos: Zo eentje is 't er wel, ja. Nee, je moet echt opletten. Zeker. *(hij gaat de keuken uit, maar hoort haar dan weer iets zeggen en komt terug)*

Penny: *(af)* Voor Peet vanochtend naar het vliegveld ging, zei ie nog dat ik rustig mijn gang kon gaan, omdat jij toch niet vóór vanavond terug zou zijn.

Jos: Oh ja! Ja. Ik kom zaterdags meestal pas laat thuis, maar dat doet er toch niet toe allemaal. Doe jij nu maar of je thuis bent. Sorry dat ik je stoort. *(geluiden van een bad dat leegloopt)*

Jos: Wil je niet iets ontbijten – eh – Penny is 't toch?

Penny: *(af)* Momentje. Ik stap net uit bad. *(Jos loopt weg bij de deur. Hij pakt een gesneden brood uit de trommel, doet twee sneetjes in het wafelijzer en legt dit op een gasvlam. Ohpeens gaat hij terug en buigt voorover om door het sleutelgat te kijken, maar vrijwel in dezelfde beweging komt hij weer overeind en tikt zichzelf berispelend op de hand. Het doet meer pijn dan de bedoeling was)*

Jos: Auuw! *(gaat terug naar het aanrecht en keert het wafelijzer op het vuur)*

Penny: Oh, sorry, wat zei je?

Jos: Jenny? Penny?

Penny: *(af)* Penny.

Jos: Oh ja! Zeg, wil je wat ontbijten?

Penny: *(af)* Nee, dank je. Een kop koffie is genoeg – is dat oké?

Jos: Tuurlijk is dat oké. Maar, eh, ik ben wat toast aan het klaarmaken, met jam.

Penny: *(af)* Oh, nou, als je dan toch aan het maken ben –

Jos: Goed. *(inspecteert het wafelijzer en loopt naar zijn slaapkamer. Komt terug met de kantoorkoffer, legt deze op tafel en doet hem open. Loopt dan terug naar de keuken, pakt een grote plastic draagtas waarop staat "WAS" en stopt er een bundeltje vuile kleren in die hij uit zijn koffer haalt. Dan gaat hij naar de slaapkamer van Peet. Hij aarzelt bij de deuropening en staart naar de keuken. Hij stapt Peets slaapkamer binnen en komt een ogenblik later terug met een linnen waszak. Hij haalt hier de kleren uit en propt ze bij de andere in de draagtas. Als hij hiermee klaar is gaat hij terug naar de keuken en draait de toast nog eens om. Vervolgens dekt hij de ontbijttafel. Penny komt uit de badkamer in de badjas. Jos glimlacht innemend)* Goeie morgen!

Penny: *(haar toon is minzaam, een tikje uit de hoogte)* 't Spijt me erg als ik je in verlegenheid heb gebracht. Het is echt niet mijn gewoonte om de badkamerdeur open te laten. Ik nam alleen aan dat er niemand thuis zou zijn.

Jos: Oh, alsjeblieft zeg – wat maakt 't uit?

Penny: Mij wel – ‘n beetje *(ze lacht, maar ze meent het serieus)* Als je nou geluid had gemaakt – of had geroepen – dan had ik natuurlijk die deur dichtgedaan.

Jos: *(op scherpere toon)* Maar waarom zou ik roepen? Ik weet dat Peet deze week vroege dienst heeft. Ik nam natuurlijk aan dat er niemand thuis was.

Penny: Ja – maar ik zeg alleen maar dat als jij iets had geroepen van “hallo” of zo, dat ik dan – *(Jos lacht een beetje)* Ik veronderstel dat het grappig is om een vrouw te betrappen terwijl ze een bad neemt.

Jos: Ik lach om je strijd lust – vanwaar die gegeneerde agressie. Waarom zou ik in vredesnaam roepen? Tegen wie had ik het moeten hebben?

Penny: Nou, dan had ik tenminste de kans gehad om de deur dicht te doen.

Jos: Beste jongedame, ik wéét al dat je fatsoenlijk bent. Want jij straalt gewoon helemaal de Gemengde Tennisvereniging Buitenveldert uit. Daarnaast heb ik geen speciale fascinatie voor naaktheid, tenzij een Rodin zich ermee bemoeit. Het enige vrouwelijke deel dat mij iets zegt is haar gezicht. De andere lichaamsdelen hebben nou eenmaal niet zo veel te vertellen, vind ik. Ja, bepaalde aspecten van het lichaam wijzen wel naar een omgeving, natuurlijk. Jij hebt bijvoorbeeld een Ohud-Zuid gezicht met P.C.Hoofvoeten. Ja – *(kijkt naar beneden)* Je voeten zijn èrg P.C.Hoof. Erg “doe maar gewoon, dan ben je al bekakt genoeg”. Maar de rest zegt me niet veel. Alleen het gezicht. De ogen. Je ziet alles in ogen. Marmelade of bessenjam?

Penny: Marmelade alsjeblieft. *(met een snelle blik die aangeeft dat zij het gevoel heeft misschien in één ruimte te zijn met een echte gek, gaat zij terug naar de slaapkamer van Peet. Hij snuift. Rent terug naar de keuken, maar de toast is al verbrand. De telefoon gaat. Jos loopt terug naar het bureau en pakt de hoorn)*

Jos: Timmer – Oh, hallo mevrouw Thomas! Dat is een verrassing dat u mij belt op de vroege zaterdagmorgen! Is de revolutie uitgebroken op kantoor? – Wie heeft u daar bij u? De accountant? – Oh, ja! – Nou, ik hoop maar dat ze u niet het hele weekeinde gaan laten overwerken – Aha! – Oh, dat gaat wel – Oh jee! – Ja? – Wat kan ik voor u doen? – 21 augustus? – Wacht even. Dan pak ik de map. *(hij legt de hoorn neer en pakt een doos met mappen van een plank. Hij haalt er enkele papieren uit en pakt dan één vel papier waaraan een cheque zit vastgeclippt. Pakt de hoorn weer)* Hallo? – Ja hoor, ik heb die betaling op 6 september binnengekregen – Is dat is alles wat u weten wilt? Oh, ik begrijp het – Het is niet *úw* onderzoek maar dat van de accountant? Juist – Oh, heel goed – Het was erg gezellig die week op Terschelling – Nee – Nee, hoor, was helemaal geen moeite, mevrouw Thomas –

Ja, tot ziens. *(hij hangt op. Stopt de papieren en de mappen terug. Dan houdt hij stil. Een ogenblik ziet hij er ongerust uit, maar schudt 't dan van zich af. Penny komt uit Peets slaapkamer. Zelfbewust draagt ze haar lange, gekreukelde jurk)*

Penny: Hebben jullie hier een bezemkast? Ik zou graag die kamer daar een beetje aan kant maken – als je het goed vindt. Ik ben wel niet gekleed op huishoudelijk werk, maar het móét gewoon even schoon, lijkt mij. *(hij vindt haar verwarring sympathiek)*

Jos: Zeker weten. We hebben hier niet meer schoongemaakt sinds onze laatste werkster een maand geleden heeft opgezegd. Zeg, maar dan kan 't nòg wel tien minuutjes wachten, toch? Laten we eerst wat ontbijten. *(hij is hoffelijk en charmant)*

Penny: Oh, oké. Dank je. *(Jos gaat naar de keuken. Doet weer brood in het wafelijzer en legt dit op het vuur en loopt vervolgens terug met een blad vol ontbijtbenodigdheden)*

Penny: Kan ik helpen?

Jos: Nee! Nee! Ga lekker zitten. Lees de krant. *(legt een krant op een van de plaatsen aan tafel)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto